

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10907 - Nous Enfocaments sobre el Desenv. Socio-emocional i Cognitiu a la Primera..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10907 - Nous Enfocaments sobre el Desenv. Socio-emocional i Cognitiu a la Primera..
Crèdits	1 de presencials (25 hores) 2 de no presencials (50 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
José Antonio Pérez Castelló pep.perez@uib.es	11:00	12:00	Dimecres	01/09/2016	31/07/2017	Despatx 15 Edifici Beatriu de Pinós
Inmaculada Sureda García inmaculada.sureda@uib.es	13:00	14:00	Dimecres	14/09/2016	31/01/2017	Beatriu de Pinós. Segon Pis Despatx 24
	10:30	11:30	Dimecres	01/02/2017	31/07/2017	Beatriu de Pinós. Segon Pis. Despatx 24

Contextualització

L'assignatura Nous Enfocaments sobre el Desenvolupament Socioemocional i cognitiu en la primera infància forma part del mòdul 1 d'aquest Master, juntament en les assignatures Concepcions i perspectives actuals sobre la primera infància, Observació i fons documentals, Història de la família i de la infància.

Aquesta assignatura es fonamenta en un marc interdisciplinari de perspectives evolutives, conductistes, humanistes i neuropsicològiques i té com a objectiu principal donar a conèixer el desenvolupament social, cognitiu i emocional dels infants de 0 a 6 anys com una de les etapes més decisives i importants.

D'altra part, des d'una perspectiva multidimensional s'analitzaran quins contextes i condicions són necessaris per afavorir un bon desenvolupament harmònic i satisfatori amb una important repercussió per al seu desenvolupament posterior i les capacitats dels infants: l' expressió i comprensió de les emocions, l'autoregulació de les emocions, la comunicació assertiva, la resposta autònoma davant el context i un pensament reflexiu al llarg de la primera infància, etc.

Requisits

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10907 - Nous Enfocaments sobre el Desenv. Socio-emocional i Cognitiu a la Primera..
Grup	Grup I, IS
Guia docent	D
Idioma	Català

Competències

Les competències de l'assignatura Nous Enfocaments sobre el desenvolupament socioemocional i cognitiu en la primera infància són les següents:

Específiques

- * CE1. Demostrar la capacitat de treballar en un equip interdisciplinari respectant la pluralitat de perspectives i el contrast d'opinions aportant idees que pugin optimitzar el propi treball.. CE6. Conèixer els últims avenços en investigació qualitativa i quantitativa en el camp de les ciències socials, en general i, més específicament, de les investigacions més recents sobre aspectes relacionats amb la primera infància des dels diferents àmbits (social, salut i educació)...

Genèriques

- * CG1. Examinar críticament l'estat actual del coneixement i les interpretacions sobre la primera infància des d'una visió multidisciplinària, així com conèixer l'estat actual dels debats internacionals sobre aquesta qüestió. CG2. Realitzar una anàlisi crítica, avaluar i sintetitzar idees noves i complexes..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

El contingut d'aquesta assignatura implica analitzar, des d'una perspectiva interdisciplinària, els nous plantejaments en el desenvolupament emocional, social i cognitiu de 0 a 6 anys. Un primer tema analitza el desenvolupament emocional i el vincle afectiu mitjançant les investigacions recents dins la temàtica. Un segon apartat explica quin desenvolupament tenen les relacions interpersonals i com afavorir unes bones competències socioemocionals al llarg de la infància. Un darrer contingut concreta la importància del darrers estudis dins el camp del desenvolupament cognitiu durant l'etapa 0-6 anys.

Continguts temàtics

1. Unitat. Desenvolupament Emocional i vincles afectius: Nous enfocaments
La primera unitat analitza el desenvolupament emocional durant la primera infància i la importància del vincle afectiu com una variable imprescindible per afavorir bones estratègies socioemocionals entre els infants a curt i llarg termini.
2. Unitat. Relacions Interpersonals a la primera infància: un model interactiu i multidimensional
El segon apartat analitza el desenvolupament de la conducta de relació amb iguals i adults al llarg de l'etapa d'infantil d'acord amb estudis recents. S'emfatitza la necessitat de valorar les variables intraindividuals de l'infant així com la reputació que va creant dins el seu grup de referència.
3. Unitat. Desenvolupament Cognitiu a llarg de la primera infància
La tercera unitat concreta la importància del desenvolupament cognitiu al llarg de la primera infància d'acord amb les darreres investigacions damunt aquest tema. Quines relacions i

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10907 - Nous Enfocaments sobre el Desenv. Socio-emocional i Cognitiu a la Primera..
Grup	Grup I, IS
Guia docent	D
Idioma	Català

connexions hi ha entre el desenvolupament de les estructures cognitives i les estructures socioafectives i com afavorir un desenvolupament integral.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes en l'assignatura amb l'objectiu de poder desenvolupar i avaluar les competències concretades dins aquesta assignatura

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes teòriques i Avaluació de l'activitat	Grup gran (G)	El o la professor/a explicarà a classe els continguts que siguin fonamentals de cara a l'adquisició de les competències i per la comprensió de la matèria. També, treballaren els diferents articles proposats a classe. Assistència i participació a les sessions del grup. Mínim un 80%	17
Seminaris i tallers	Seminari interdisciplinari	Grup mitjà (M)	Seminari interdisciplinari de mòduls. Debat i reflexió en relació al seminari	2
Tutories ECTS	Tutoria Individual i/o grupal	Grup petit (P)	El/La professor/a pertinent estipula un mínim de 3 tutories i un màxim de 6 per conèixer i supervisar l'article de difusió científica que s'ha de desenvolupar al llarg de l'assignatura, d'acord amb les pautes establertes dins l'aula moodle de campus extens.	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Projecte /Treball interdisciplinari. Elaboració d'un article de difusió científica	L'alumnat de manera individual desenvoluparà una recerca damunt una temàtica específica, d'acord amb els continguts proposats. L'alumnat elaborarà un article de difusió científica compartit amb l'assignatura Concepcions i Perspectives actuals sobre la primera infància.	20
Estudi i treball autònom individual o en grup	Lectura, estudi, anàlisi de documents i bibliografia	L'alumnat de manera individual o grupal prepararà la documentació científica aportada damunt una temàtica específica per comentar i analitzar dins el grup classe	30

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10907 - Nous Enfocaments sobre el Desenv. Socio-emocional i Cognitiu a la Primera..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes en l'assignatura seran valorades mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. L'assistència a totes les sessions de classe puntuarà de manera positiva de cara a l'avaluació global. Caldrà un 80% d'assistència a totes les classes.

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitzarà mitjançant l'elaboració d'un article individual o per parelles que tingui en compte els continguts d'ambdues assignatures del mòdul 1. Concepcions i perspectives actuals sobre la infància i Nous enfocaments sobre el desenvolupament socioemocional i cognitiu.

De manera orientativa es proposen les següents temàtiques:

- * Noves mirades de la infància.
- * Perspectives teòriques actuals sobre la infància.
- * La infància en un món global i complexe.
- * Vincles afectius i família.
- * Desenvolupament socioemocional i gènere.
- * Nous enfocaments del desenvolupament socioemocional
- * Desenvolupament cognitiu

La realització de l'article es fonamentarà en un tema concret que s'hagi investigat dins una de les temàtiques proposades. Es tracta d'analitzar diverses investigacions que parlin d'un tema específic, contrastar autors, idees i després realitzar una valoració personal fent referència en aquests articles. Tindrà una extensió màxima de dues pàgines. L'alumnat comunicarà al professorat la temàtica de l'article abans del 18 de novembre. Una vegada supervisada aquesta temàtica es concretaran les tutories (un mínim de tres) amb el professorat pertinent. El termini de presentació serà el dia 29 de gener de 2016 (data màxima).

L'alumnat ha de superar una qualificació mínima de 5 en la valoració de l'article i la resta d'activitats de classe

Tutoria Individual i/o grupal

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	El/La professor/a pertinent estipula un mínim de 3 tutories i un màxim de 6 per conèixer i supervisar l'article de difusió científica que s'ha de desenvolupar al llarg de l'assignatura, d'acord amb les pautes establertes dins l'aula moodle de campus extens.
Críteris d'avaluació	Assistència a les tutories, planificació i reflexió damunt les mateixes
Percentatge de la qualificació final:	10%

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10907 - Nous Enfocaments sobre el Desenv. Socio-emocional i Cognitiu a la Primera..
Grup	Grup I, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Projecte /Treball interdisciplinari. Elaboració d'un article de difusió científica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	L'alumnat de manera individual desenvoluparà una recerca damunt una temàtica específica, d'acord amb els continguts proposats. L'alumnat elaborarà un article de difusió científica compartit amb l'assignatura Concepcions i Perspectives actuals sobre la primera infància.
Criteris d'avaluació	Capacitat per concretar un tema d'acord amb les línies comentades a la guia, aprofundiment en la revisió i anàlisi d'investigacions científiques en relació a la temàtica. Presentació d'idees clares i personals. Capacitat per establir conclusions coherents i justificades. (revisió de les pautes per confeccionar l'article científic dins l'aula de moodle de Campus Extens)

Percentatge de la qualificació final: 60%

Lectura, estudi, anàlisi de documents i bibliografia

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	L'alumnat de manera individual o grupal prepararà la documentació científica aportada damunt una temàtica específica per comentar i analitzar dins el grup classe
Criteris d'avaluació	A partir de la documentació proporcionada a l'alumnat es valorarà el grau d'aprofundiment, recerca de nova documentació en relació a la temàtica, grau de reflexió del contingut d'acord amb les directrius o pautes donades

Percentatge de la qualificació final: 30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Aquests són els recursos bibliogràfics bàsics per cursar l'assignatura així com aquella bibliografia complementària i més específica de cada tema

Bibliografia bàsica

- * PALOU, S. (2004). *Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia. Propuestas educativas*. Barcelona: Graó.
- * SHAFFER, D. R. (2002). *Desarrollo social y de la personalidad*. Madrid: Thomson
- * MUÑOZ, V; JIMENEZ, I. (2011). Desarrollo social: de la sociabilidad innata a las relaciones complejas y diversas. En Muñoz, V. et al . *Manual de psicología del desarrollo aplicada a la educación*. pp 167-193. Madrid: Pirámide.
- * RÍOS, M; VALLEJO, R. (2011). Desarrollo emocional y personal. En Muñoz, V. et al . *Manual de psicología del desarrollo aplicada a la educación*. pp 145-165. Madrid: Pirámide.
- * MARTÍNEZ, J. (2008). Pediatría-Neurociencia-Inteligencia Emocional. En Claves en Medicina Infantil. *Archivos argentinos en Pediatría*, vol 106, n 3.
- * ROSSELLI, M., i MATUTE, E. (2010) Desarrollo cognitivo y maduración cerebral. En: M. Rosselli, E. Matute i R. Ardila (Eds) *Neuropsicología del desarrollo infantil*, pag. 15-47. Mexico: Manual Moderno

Bibliografia complementària

- * DIEZ, M. V. (2002). *El piso de abajo de la escuela. Los afectos y las emociones en el día a día de la escuela infantil*. Barcelona: Graó.
- * SAIZ, M.C; CARBONERO, M.A.; FLORES, V. (2010). Análisis de procesamiento en tareas tradicionales cognitivas y de teoría de la mente en niños de 4 y 5 años. *Psicothenma*, 22(4), pp 772-777.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10907 - Nous Enfocaments sobre el Desenv. Socio-emocional i Cognitiu a la Primera..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

- * BASILIO, M; RODRÍGUEZ, C. (2011). Usos y gestos y vocalizaciones privadas: de las interacción social a la autorregulación. *Infancia y Aprendizaje*, 34(2), 181-194.
- * GIMÉNEZ, M; QUINTANILLA, L. (2009). "Competencia" social, "competencia" emocional: una propuesta para intervenir en Educación Infantil. *Infancia y Aprendizaje*, 32(3), 359-373.
- * VIGUER, P, CANTERO, M.J. RICO, C; SERRA, E. (2009). Un estudio longitudinal sobre la influencia del nacimiento de un hermano en la calidad del apego y la autonomía personal en niños de 3 a 5 años. *Infancia y Aprendizaje*, 32(4), 567-581
- * DEL BARRIO, V; CARRASCO, M.A.; RODRÍGUEZ, M.A; GORDILLO, R. (2009). Prevención de la agresión en la infancia y la adolescencia. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 9(1), 101-107
- * MORENO, M.C. (2006). Las relaciones de apego: polémica en torno a su transcendencia, continuidad y posibilidades de cambio a lo largo del ciclo vital. *Infancia y Aprendizaje*, 29(1), 3-7.
- * PAPALIA, D. (2010). Desarrollo cognoscitivo en la infancia temprana. En D.Papalia (eds). *Desarrollo Humano*, pag 215-241. México: McGraw-Hill.
- * SCHNEIDER, B. (2006). ¿Cuánta estabilidad en los estilos de apego está implícita en la teoría de Bowlby?. Comentario al artículo de Felix López. *Infancia y Aprendizaje*, 29(1), 25-30
- * EXEIZA, A; ORTIEZ, M.J; APODACA, P. (2011). Apego y afiliación: la seguridad del apego y las relaciones entre iguales en la infancia. *Infancia y Aprendizaje*, 34(2), 235-246.
- * LOPEZ, F. (2006). Apego: estabilidad y cambio a lo largo del ciclo vital. *Infancia y Aprendizaje*, 29(1), 9-23.
- * BOWLBY, J. (1986). *Los vínculos afectivos: formación, desarrollo y pérdida*. Madrid: Morata.
- * BRAZELTON, T. (1993). *La relación más temprana*. Barcelona: Paidós.
- * BRAZELTON, T.; GREENSPAN, S.I. (2005). *Las necesidades básicas de la infancia. Lo que cada niño precisa para vivir, crecer y aprender*. Barcelona: Graó
- * LOECHES, A; CARVAJAL, F; SERRANO, J.M; FERNANDEZ, S. (2004). Neuropsicología de la percepción y la expresión facial de emociones: Estudios con niños y primates no humanos. *Anales de Psicología*, 20(2), 241-259.
- * LOPEZ, F. (2007). *La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades*. Barcelona: Graó.
- * RENDON, M.I. (2007). Regulación emocional y competencia social en la infancia. *Revista Diversitas-Perspectivas en Psicología*, 3(2), 349-363
- * LOPEZ, E. (2005). La educación emocional en la educación infantil. *Revista Interuniversitaria de Formación del profesorado*, 19(3), 153-167.